

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:		Vidéken postai szétküld:	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7 „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy óra	1 „	Egy óra	1.20

Kiadóhivatal:

As „Aradi Nyomdatársaság”, fűt 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer 8 kr
Minden következőnél 6 „
Bélyegdíj külön 30 kr
Nyilttér sora 20 „

Szerkesztőség:

As arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Külügyi politikánk.

Arad, junius 5.

Magyarország koronás királyának a delegátusokhoz intézett beszédében egy pár szóval kevesebb volt a konvencionális enuncziációkból: a hármas szövetségéről nem történt benne említés, ami nem kis feltűnést okozott, és a konjunkturális politikával foglalkozó publicisztikának tágkörű kombinációkra szolgált alkalmul.

A külügyek előadója, Falk Miksa dr helyes tapintattól vezérelve, beszédében Kálnoky gróf külügyminisztert oly nyilatkozattételre provokálta, mely a fejedelem szavait teljesen megnyugtató módon kiegészítette. Ebből megértette az egész világ, hogy földrészünk békéjének oly fényesen bevált alapja, a középeurópai hatalmak szövetsége csorbitatlanul fennáll, sőt nem csak konzisztenciájában erősödött, hanem hatásában oly üdvös fejlemények útját egyengeti, melyek — a külügyminiszter nézete szerint — a fegyveres készenlétben rejlő feszült viszonyok enyhítésére, sőt a hadseregek felszerelése és nagy létszámának fenntartására szükséges áldozatok csökkentésére fog vezetni.

Ez az egyik örvendetes és kimagasló momentum, mely a most ülésező delegációk magyar felének külügyi vitájából a béke galambjaként röppent világgá. A másik a magyar politika diadalát jelzi annak beigazolását, hogy Európa a magyar nemzetben a világ-békének nem csak hü, de valóban döntő szerepet játszó támogatóját bírja. Ugyanis nemcsak hogy a magyar delegáció volt az, mely a hármasszövetség állandó hatályainak fennállása iránt a várt enuncziációt provokálta, hanem a maga részéről is oly egyértelműséggel nyilatkozott mellette, mely e szövetségnek az ő politikai jelentősége- és népszerűségében rejlő realitását félre nem érthető módon dokumentálta. Nem csak a kormánypárti, de az ellenzéki, sőt szláv nemzetiségű delegátusok részéről is demonstratív szavaztatott meg a bizalom a külügyi politika vezetése iránt, s ez annál feltűnőbb fogja a magyar nemzet politikai egységét, a magyar korona évezredes összetartó erejét igazolni, mentül kirívóbb lesz — előreláthatólag — az osztrák delegáció külügyi vitájában az ifju csehek általában a szlávok támadása a monarchia eddig követett politikája, különösen a hármasszövetség ellen.

A közös külügyminiszter nyilatkozatai egyébként más irányban is érdekesek voltak, értjük ama barátságos viszony kiemelését, mely ujabban köztünk és Oroszország között alakult.

Egyes, mindenáron ellenzékieskedő lapok siettek is e momentumot abban az

irányban aknázni ki, hogy e barátságos viszony létesülésében a reakció sikerét vélték konszolidálni, mely a külügyek vezetésében állítólag a magyar érdek és befolyás fölött győzedelmeskedett.

Az Oroszországgal szemben kétségtelenül megjavult viszonyaink fejlődésének közvetlen okai nem lettek ugyan nyilvánvalókká, de annyi bizton állítható, hogy ezen közeledés sem a magyar politika, sem a hármasszövetség bensősége, sem pedig keleti érdekeink rovására nem létesült. Erre nem csak Kálnoky gróf nyílt és őszinte nyilatkozataiból, hanem egyéb jelekből is bátran lehet következtetni. Ilyen, ha bár látszólag csak jelentéktelen momentum a Bécsből távozott orosz követségi attasénak tüntetőleg magyar barát felköszöntője, melyet a tiszteletére rendezett bucsulakomán magyar nyelven mondott; de még sokkal jelentősebb azon elvitázhatatlan tény, hogy a panszláv propaganda magában Oroszországban legujabban rendkívül sokat vesztett hiteléből és népszerűségéből.

Akármi ként álljanak különben a dolgok, a béke az osztrák-magyar külügyi politikának helyes és biztosítottabbnak látszik, mint valaha, s rajtunk áll, hogy ezen kedvező nemzetközi konstellációkat valutánk végleges rendezése és szabadelvű reformjaink megvalósítása érdekében mentül sikeresebben felhasználjuk.

Belföld.

A valutaszabályozás.

Wekerle minisztereink, mint Bécsből távirák, tegnap délelőtt hosszabb ideig tanácskoztak Mecsenseffyvel, az osztrák-magyar bank vezértitkárával. Mérvadó oldalról értesítenek, hogy a következő koronaszámítás behozatalának határideje 1896. január 1-je lesz.

Polonyi és Ugron.

Ama nyilatkozat, melyet minap Polonyi Géza országgyűlési képviselő tett, hogy a függetlenségi és 48-as párt és az Ugronpárt közötti fúzió már befejezettnek tekinthető, bizonyára tévedésen alapszik, miután — mint a Bud. Corr. értesül — az Ugronpártban erről a szöveg semmit sem tudnak.

A magyar delegációból.

Vasárnapi számunk távirati rovatában megemlékeztünk Falk Miksa dr nagyszabású beszédéről, melyet a magyar delegáció külügyi albizottsága előtt mondott el, mint előadó külügyi politikánkról. Ezt a nagyfontosságú beszédet érdemesnek tartjuk bővebben ismertetni az alábbiakban:

Az egyes költségvetési tételek fejtegetése előtt, engedelmet kérek, hogy néhány általános megjegyzést tehessek. Hogy az a beszéd, a melylyel ő felsége a delegáció két elnökének beszédére válaszolt, oly annyira békésen és feltétlenül megnyugtatóan hangzott, mint már évek óta nem, a fölött, azt hiszem, nem lehet nézeteltérés és tudtommal nincs is. Sok-

szor megjegyeztetett és kommentáltatott azonban, hogy ez a beszéd nem lényegtelen nüanceszal tér el az előzőktől. Mig t. i. évek hosszú sora óta hasonló beszédekben különbséget tettek ama hatalmak között, a melyekkel benső szövetségi viszonyban állunk és azok közt, a melyekkel normalis barátságos viszonyt tartunk fenn, ez idén hiányzik ez a megkülönböztetés és csak általánosságban mondatik, hogy viszonyunk valamennyi hatalomhoz különbség nélkül igen barátságos. Ez az eltérés az eddigi szokástól itt-ott, ugyan inkább szándékosságból, mint jogosultsággal, abban az értelemben magyarított, mintha a hármasszövetség másik két tagjához való viszonyunk bensőségteljes természetén valami változás történt volna, mintha köztünk és ezek közt is csak amaz általános igen barátságos viszony állana fenn, mint a többi államokkal, de aztán semmi több!

Meg vagyok róla győződve, hogy ez a magyarázat helytelen. Azt hiszem, hogy a hármasszövetség monarchiánk, Németország és Olaszország közt immár valami oly szilárdan fennállónak, hosszú időre megváltozhatatlannak tekintendő, hogy ma már nem szükséges e szövetség fennállását minden alkalommal külön hangoztatni, s ha ez korábban így történt, ennek oka főleg az volt, hogy akkor a hármasszövetséggel szemben, a melynek egyes egyedül a béke fenntartására irányuló tendenciáját félreismerték, vagy felismerni nem akarták, némi bizalmatlanság, valamelyes ellenáramlat uralkodott, a mely akadályozólag állt útjában annak, hogy ez ellenáramlat által megragadt hatalmakhoz bensőbb viszony keletkezhessek. Ez az ellentét, úgy látszik, ma — ha tán nem is szűnt meg teljesen — de legalább tetemesen enyhült, vagy azért, mivel egy ellenszövetség nem tartatik már szükségesnek, vagy pedig mivel még nem tartatik lehetségesnek. Ha tehát valami megváltozott, az nem a mi érzelmeink ama hatalmakkal szemben, melyek mindig békések és barátságosok voltak, hanem megváltoztak mások érzelmei velünk szemben. Ennek következtében aztán a köztünk és köztünk fennálló viszony tetemesen javult, anélkül, hogy a miatt szövetségeseinkhez való viszonyunk bensőség tekintetében csak legkevesebb is vesztett volna. Így értelmezvén az összes hatalmaknak egy rangba helyezését a trónbeszédben, s nagyon örvendének, ha a külügyminiszter ur abban a helyzetben volna, hogy e személyes felfogásom helyességét mérvadó szavával megerősítene.

A mi szövetségeseinket, az olasz királyságot illeti, ez számos belső átalakulás dacára ragaszkodott ahhoz a szövetséghez, mely az olasz nemzet tulnyomó többségének helyeslésével, sőt mondhatni kívánóságára köttetett meg. A bizottság nagy mulasztást követne el, ha ez alkalommal nem adna kifejezést ama örvendetes megelégedés fellett, mely nálunk a közvéleményben pártkülönbség nélkül az által idéztetett elő, hogy az uralkodóházban történt legujabb családi ünnepély alkalmával monarchiánk oly méltóan és fényesen képviseltetett. Dynasztiánk egy általánosan tisztelt tagjának megjelenése a német császári pár oldalán újlag nyilvánvalóvá tette a hármasszövetségi hatalmak egymásközi viszonyainak szívélyességét, mely az olasz népben is oly élénk visszhangra talált. Jól tudom ugyan, hogy Olaszországban van egy kisebbség is, mely a hármasszövetséget ellenzi, de ezek a mi rég ismert jó barátaink, a kiknek ellenzése csak látszólag irányul a hármasszövetség vagy, egyáltalában valami politikai kombináció ellen tényleg azonban monarchiánk integritása

ellen irányul. Oly ellenzék ez, mely a hármasszövetség nélkül is meg volna. Mi ettől az irányattól sohasem féltünk és ma kevésbé félünk tőle, mint valaha, mivel minden kísérlet, mely arra irányul, hogy a törekvések a gyakorlati politika terére vitessenek át, az olasz nemzet tulnyomó többségének egyértelmű ellenkezésén hajótörést szenvedne.

A Balkán államokról ez alkalommal ő felsége beszédében nem történt megemlékezés és ez, habár hallgatag, de azért nem kevésbé örvendetes megerősítése annak, hogy viszonyunk ez államokhoz, a melyek virágzását őszintén kívánjuk, a nélkül azonban, hogy ügyeikbe beleavatkoznánk, változatlanul fennáll. A szomszédos szerb királysággal fennálló barátságos viszonyunkra az a jelentőségteljes változás, a mely ott végbement, nem volt káros befolyással. Bulgáriában, bár a fejedelemség nemzetközi állásában mi sem változott, a dynasztia megalapítása és ezzel kapcsolatban az alkotmány módosítása oly nyugalomban és egyértelműséggel történt, a mely a legszebb reményekkel tölt el bennünket a nekünk annyira rokonszenves bolgár nép jövője iránt.

A mi végül Romániát illeti, ott hála az ottani kormány erélyes magatartásának, nagyon ritkáká váltak azok a nem örvendetes események, a melyek miatt delegációink, mult ülésszakában indítatva érezte magát panaszt emelni.

Igy tehát azt hiszem, hogy még mielőtt a helyzet képe a külügyminiszter uró excellenziája nyilatkozata által ki lett volna egészítve, az ismert tények alapján konstatálhatom, hogy ez a helyzet monarchiánkra minden oldalról örvendetes; a béke fennmaradásának garanciái megszaporodtak, a monarchiának méltósága és érdekei minden tekintetben meg lettek óva, tekintélye nagyban gyarapodott és a civilizált nemzetek rokonszenve feléje fordult.

A pécskai beszámoló.

— Saját kiküldött tudósítónktól. —

Pécska, június 4.

Megtörtént a beszámoló is. Gáál Jenő dr, a pécskai kerület országgyűlési képviselője, miniszteri tanácsosi kinevezetése alkalmából visszaadta választóinak mandátumát, s beszámolt másfélévi sáfárkodásáról.

Hogy mennyire szíven viselte kerülete sorsát, mennyire szem előtt tartotta annak emelkedését — azt hallottuk a hosszú beszéd folyamán, hogy mennyire szerették választói volt képviselőjüket, azt a lépten-nyomon megújuló ovációk megnyilatkozásában láttuk.

Ugy látszik azonban, hogy az egyértelműség, mely a volt képviselő személye iránti bizalom- és ragaszkodásában nyilvánult, nem maradt meg a leendőnek kijelölésében. A megye intéző körei között az ezen országgyűlés tartamára történt megállapodást, mely szerint a pécskai választókerület a nemzeti pártnak esett osztályrészül, a választók összessége nem tartja saját magára nézve kötelezőnek, mi a momentuózus nap eseményeinek további folyamán nyilvánvalóvá lett.

A dolog érdemére nézve ez alkalomból nem kívánunk állást foglalni, de lehetetlen, hogy az egész felett szó nélkül napirendre térjünk. Az ugynevezett paktumnak a megyénkben megvolt és megvan a maga értelme, sőt bizonyos tekintetben a jogosultsága is, a mennyiben azt ózelozza, hogy a politikai ellentétek el ne fajuljanak annyira, hogy magát a társadalmat megtámadják, vagy holmi nemzetiségi agitációkat is korlátaikon túl csapni engedjenek.

Hogy hivatalos apparatus nem korteskedik az ellenzéki jelölt ellen, azt helyesen cselekszi még akkor is, ha erre adott szó nem is kötelezi, ha egyes tisztviselő mellett foglal állást az ellenzéki jelöltnek, akkor is csak az őket megillető alkotmányos jogokkal élnek, s ezért sem érheti őket gánca, de semmiféle paktum, legyen annak bármilyen üdvös célzata, nem igazolhatja a választók szabad

elhatározását és ezen elhatározásuknak a törvény korlátai közötti érvényesítését.

Ezek előrebocsajtása után a következőkben adjuk a beszámoló és jelölés kettős aktusának lefolyását.

Indulás Aradról.

Reggel fél 8 órakor készen állott az aradi állomáson az arad-csanádi egyesült vasutak különvonata, mely kerületébe volt viendő Gáál Jenő dr miniszteri tanácsost, a pécskaiak volt képviselőjét, ki több szereplő egyén kíséretében érkezett meg.

A képviselővel utaztak: Szathmáry Gyula alispán, Ottubay Gyula aradi központi főszolgabíró, Dániel Endre, Vásárhelyi László, Náchtnébel Odón, Keresztes Gyula dr, Purgly Lajos, a kerület egyes falinak jegyzői, s számos választó polgár.

A különvonatot Gellényi Ernő, az arad-csanádi vasutak tisztviselője vezette.

Kévéssel 8 óra előtt indították meg a vonatot, mely megállás nélkül robotott be a pécskai pályaudvarra.

Fogadtatás Pécskán.

A pécskai indóház benépesült. A perronon tolongott a választók nagy tömege, kívül állott a hosszú kocsisor, s az ó-pécskai lovasbanderiuma.

A vonat megérkezésekor dörgő éljen hangzott fel, mely sokáig nem akart lecsillapulni.

A vasutnál az ünnepélyes fogadtatásra megjelentek, a járásbírósg képviselőiben: Gábor Mátyás járásbíró, azonkívül Gavrilovits István és Klein Henrik. Magyar-Pécska község részéről: Povásy Soma, ifj. Bojós Mátyás, Gáál Sándor, Bojós Mátyás, Iritz Frigyes, Vojtek Kálmán, és Harsányi István. A szolgabírósg képviselőiben: Vásárhelyi Géza főszolgabíró és Kállay Gyula szolgabíró. Az izraelita hitközséget képviselték: Fleischmann Hermann, Braun Sámuel, Schreiber Fülöp és Goldzicher Fülöp. Ó-Pécska község részéről: Petrovics György, Ceaklan Miklós dr, Iritz Manó, Ponta György, Barbara Miklós. Szemlak községet Kövér Márton, M.-Pereget Pedrich István és Stengel Ignác képviselték.

A perronon a nemzeti párt s általában az egész választó-kerület nevében Istvánffy Béla üdvözölte a volt képviselőt. Sajnálatainak adott kifejezést, hogy Gáál Jenőt nem mint a kerület képviselőjét fogadhatják, de egyben örvend, hogy a kitüntetések, melyekben őt részesíteni kívánják, a miniszteri tanácsost érhetik.

A lelkes éljenzés lecsillapulta után Gáál Jenő dr meghatottan köszönte meg a szíves ovációt, biztosítja a kerületet, hogy ezentul is figyelni fog annak fejlődésére, s annak érdekeit kettőztetett buzgalommal fogja képviselni és felkarolni.

A beszéd után a társaság kocsira ült, s a szépen fellobogózt faluba hajtott.

Az utcákon nagy csoportokban gyülekezett a nép a zuhogó eső dacára is, a beláthatlan kocsikoa bevonulókat lépten-nyomon lelkesen megéljenzte.

A beszámoló beszéd.

Az eső sártengerré változtatta egész Pécskát. A választókat azonban ez nem riasztotta vissza a szép számbani megjelenéstől. Az egyes községek képviselőiben is igen sokan jöttek el nagyobbára jegyzők vezetése alatt.

Kévéssel 9 óra előtt a városháza melletti teret szorongó, fekete tömeg lepte el, mely lassanként vonult fel a nagyterembe, hol Istvánffy Béla indítványára egy négy tagu küldöttség ment a a kerület volt képviselője után.

Perczekig tartó lelkes éljenzés hangzott fel mindenfelől, midőn Gáál Jenő dr, a nemzeti-párt főbb tagjaival a terembe lépett, hol a nemzeti-párt elnöke, Istvánffy Béla tartott rövid beszédet, üdvözölte őt kerülete székhelyén, s felkérte beszámoló beszéde megtartására.

Általános figyelem, feszült várakozások közepette emelkedett fel Gáál Jenő dr, s

tartotta alábbi beszámoló beszédét, melyet a jelenvolt választók többszörösen megszakítottak helyeslés, avagy éljenzésükkel.

Elmondja, hogy évenként beszámolót szokott tartani, most egyszerre tizenöt évi képviselőségéről ad számot, mert kinevezése folytán a pécskai kerület bizalmából tizenöt évig tartott sáfárkodása véget ért. Ő vezérelv után indult képviselői pályáján. Meggyőződését fontos politikai kérdésekben soha semminek sem rendelte alá, tevékenységében a munkafelosztás elvének hódolt, küldetését hivatásnak tekintette és nemcsak a parlamentben, hanem a társadalmi élet minden terén igyekezett érvényesülni, kerületével és Aradvármegyével viszonyát minél bensőbbé akarta tenni és azok érdekeit, a mennyiben az ország érdekeivel nem ellenkeztek, mindig odaadással törekedett előmozdítani. Részletesen kifejti ezután, hogy felsorolt vezéreleit miként akarta megvalósítani, és azon megnyugvással távozik, hogy azokhoz hűtlen nem lett soha, s ha az eredmény, melyet felmutatni képes, nem felel is meg kívánságának, de többet az adott viszonyok és saját véges ereje mellett elérnie egyszerűen lehetetlen volt.

Elmondta erre, hogy miért fogadta el a meghívást a kereskedelmi miniszteriumba. Hajlamai, készségének és eddigi működésének természete inkább a szakszerű munkaságra, mint a politikai küzdelmek folytatására utalják őt. Éppen mert a közpályán is a munkafelosztás elvét követte, mert azt hitte, hogy így többet használhat, mintha — anélkül sem óriási erejét — elforgácsolja, egyenesen kölességévé tette azt, hogy ha kiváló férfiak a kormányban és az ellenzék élén azt mondták, hogy több évtizedes tanulmányait és tapasztalatait a gyakorlati tevékenység terén jobban értékesítheti az általa szolgált kereskedelmi és ipari érdekek javára, a kínálkozó szép munkateret ne utasítsa el magától. Ezt azonban eddig nem foglalhata el, mert ismételve ugy ajánlatot fel, hogy a politikai capitisdiminutiot nem kerülte volna ki. Jelenleg azonban a kormány tagjainak előzékenysége, részint Apponyi Albert grófnak előzetesen kikért és minden kifogás nélkül megadott beleegyezése folytán semmi akadály nem volt, hogy ez állást, melyet nem annyira hivatalnak, mint hivatásnak tekint, elfogadhassa. Hanem maga és mindazok iránt kötelessége, a kikkel együtt működött kijelenteni, hogy e lépése koránt sem bir valamely más pártba való átlépésnek természetével, s hogy az mást nem jelent, minthogy ezen nem pártpolitikai állásban az ipar és kereskedelem érdekeinek kívánja teljes erejét szentelni és ugy a politikai tevékenységtől egyszerűen visszavonul.

Melegen és hálával emlékezett meg ezután a pécskai kerület részéről másfél évtizeden át sokszor igen nehéz viszonyok közt nyert páratlan támogatásról. Biztosítja e mellett Aradvármegye közönségét is, hogy hű polgára és szerető fia marad utolsó lehetőséig. Ragaszkodása, szolgálatkészsége megyéje és volt kerülete irányában nem fog megszűnni soha. Szűkebb hazájának képét szívében semmi által sem engedi elhomályosíttatni és mindig ünnep lesz rá nézve, ha földijeinek valamivel javára lehet és koronként közöttük megjelenve élete legszebb korszakának emlékeit újból felkeltheti. Kérte a választókat, hogy jóakarukat őrizték meg számára, a ki Aradmegyére, sja cécskai kerület polgáira mindig szeretettel és kegyelettel fog gondolni.

A beszéd elhangzása után a választókerület egyik egyszerű, öreg polgára, Fekete János szólott, sajnálkozván afelett, hogy „követjük” lemondott. De mindnyájan örülnek afelett, hogy „elölépett.” Beszédét saját magára is vonatkozó jó kívánsággal fejezte be, mely nagy derűtséget keltett:

— Kívánom, hogy méltóságodat még 25 évig friss erőben, jó egészségben üdvözölhessem!

Vásárhelyi László a nemzeti párt nevében sajnálattal veszi tudomásul, hogy Gáál Jenő működését a jövőben nélkülözni lesznek kénytelenek, de egyben örvend, hogy valóban fáradhatlan munkássága legfelsőbb helyen méltatásra talált, s a párt megelégedését, örömét működésének eredményeiben

fogja találni. Az ég áldását kéri Gaál pályájára, hivataloskodására.

E beszéd után hangzott fel a szó először egy választópolgár ajkairól:

— Eljen I s s e k u t z Marczell, képviselő-jelöltünk!

Erre minden sarokból felhangzott a szó százszoros visszhangja. A felkiáltás a nemzeti-pártiak szemében furának tűnhetett fel, pedig az önálló elemek kívánságát fejezte ki. Innen Gaál Jenő dr O-Pécskára ment, hol E f t i c s János üdvözölte. Itt román nyelven mondta el nagyobbára azt, amit a városházán magyarul.

A nemzeti-párt értekezlete.

A nemzeti-párt ezalatt értekezletet hirdetett a „Pécska városához” címzett vendégfogadóba, a megüritült képviselői állásra való kijelölés miatt.

Az értekezletet I s t v á n f f y Béla pártelnök nyitotta meg rövid beszéddel, melyben szervezkedésre szólítja fel a jelenlevőket. A megalakulás közfelkiáltással történt meg, s az intézőség ugyanaz maradt. Az értekezleten jelen volt a hatóság képviselőiben V á s á r h e l y i Géza főszolgabíró, azonkívül még S z a t h m á r y Gyula alispán, K á l l a y Gyula szolgabíró, az aradi sajtó kiküldöttei, s igen sok választópolgár.

I s t v á n f f y Béla utalva ama körülményre, hogy a kerületben a létrejött paktum folytán pártok küzdelmeiről szó sem lehet, ajánlja, hogy jelöljék a kerület köztisztelőiben álló egyénét — V á s á r h e l y i Lászlót.

Az értekezlet az ajánlatot elfogadta, s a terembe lépő Vásárhelyit lelkesen megéljenzte.

A pártelnök kéri a jelöltet, hogy a jelöltséget — engedve a közóhajnak — fogadja el, s nyilatkozzék.

V á s á r h e l y i László sohasem tartotta lehetségesnek, hogy egyéniségének csekély-sége — — —

Itt kénytelen volt beszédét megszakítani, mert a terem ajtajában egy harsány hang kiáltott fel:

— Eljen I s s e k u t z Marczell, képviselő-jelöltünk! Pécska polgárai, akik őt akarjátok, jertek gyűlésre a városházára. . .

A felkiáltásnak meg volt az eredménye és következménye. Több helyen éljenzés hangzott fel, s számosan távoztak a tereméből. V á s á r h e l y i Géza főszolgabíró idegesen ugrott fel, s igyekezett ki a tereméből, hol a nemzeti-pártiak nagy megdöbbenéssel této-váztak.

I s s e k u t z Marczell jeles pécskai ügyvéd tudvalevőleg az ottani liberális elemek egyhangú jelöltje, kinek megválasztatása a kerület közóhaját képezi, s ki ugyan a presz-szió folytán vonakodik a jelöltséget elfogadni, de aki mellett annak daczára is sorakoznak a választók.

Az úgy a főszolgabíró távozásával nem ért véget, de a jelölt V á s á r h e l y i László folytathatta, illetve újra kezdhetette beszédét.

— — — Sohasem tartotta lehetségesnek, hogy egyéniségének csekély-sége, közéletben való működése a bizalmat felkeltvén, országos állásra fogja szólítani. Ez a helyzet a választók nyilatkozatánál fogva bekövetkezett. Engedelmet kér tehát, hogy kifejttesse azon álláspontot, melyet elfogal, magáévá tesz. Ide-stova huszonöt éve annak, hogy a közélet iránti érdeklődése a megye felé fordul. Részt vett ugyan minden mozgalomban, mely annak fejlődését, előrehaladását czélozta és biztosította, de a következmények bizonyítékai szerint sohasem vágyódott kitüntetésre. Anélkül tehát, hogy ez irányzatot elítélne — mert nem jó katona az, ki tábornok nem akar lenni — a csendes munkálkodásnak szentelte idejét, miután ez a családi tradíciója. Függetlenségét a hosszú idő alatt minden irányban megtudta őrizni, s épen ennek köszönheti azt, hogy a munkálkodás után, midőn már nyugalmat kívánna, előáll a nagy közönség óhajával, s az előbbi évek tapasztalataiból ama következtetést vonja le, hogy elismerésül bizalmával tisztelje meg. Daczára előbbi kijelentésének, hogy sohasem vágyott a magasba, ezen óhaj előtt kötelességszerűleg meghajlik. Miután pedig a pécskai kerület három cikluson keresztül egyhangulag, illetve nagy többséggel juttatta diadalra G a á l Jenő drt,

a nemzeti-párt jelöltjét, jelezheti, hogy közte és a kerület között politikai nézeteltérés nincsen. Kötelességének ismeri, mint eddig, úgy ezután is, az alulról-felülről jövő beteges áramlattal szemben küzdeni, az ipari, kereskedelmi és ezekkel kapcsolatos közgazdasági érdekeket szem előtt tartani, előmozdítani. Kéri a választókat, hogy ha már őt jelölni voltak szívesek, az eszmét, melyet ő is lobogójára tűzött, diadalra, győzelemre vezéríteni segítsenek.

Az értekezlet a jelölt éltetésével oszlott szét.

Események a városházán.

A nemzeti-párti értekezleten tett felkiáltásnak megvolt a maga eredménye. Azalatt, míg ott folyt a gyűlés, emitt, a magyar-pécskai városházán a választók nagy sokasága gyűlt össze, kik I s s e k u t z Marczell pécs-ügyvédet óhajták jelölni.

Az értekezlet K e l e m e n István indítványára egyhangú lelkesedéssel kiáltotta ki képviselőjelöltül I s s e k u t z Marczellt, szabadelvű programmal, s egy küldöttséget küldötték ki, mely a jelöltet szíves megjelenésre kéri fel.

Pár percnyi szünet után szünni nem akaró éljen kiáltások között lépett a terembe I s s e k u t z Marczell, kit rövid beszéddel üdvözölve, a felajánlott jelöltség elfogadására kértek fel.

I s s e k u t z Marczell meghatva mond köszönetet a meg nem érdemelt bizalomért, s szép beszédben fejti ki álláspontját. Elismerésre méltó körülménynek tartja, hogy benne biznak, s hogy a kerület érdekeit az ő kezébe helyezve látják biztosítottak, de ő a jelöltséget már előzőleg tett, s ujólagos kijelentése alapján n e m f o g a d h a t j a e l.

Beszéde után távozott a tereméből, s ismét lelkes ovációk tárgyát képezte.

Az értekezlet a kijelentés daczára is abban állapotott meg, hogy czéljától elállni nem fog, s hogy sorakozik a szabadelvű lobogó alatt.

E közben érkezett meg a terembe V á s á r h e l y i Géza főszolgabíró, ki a nemzeti-párti értekezletről távozott, s c s e n d ö r ö k é r t k ü l d ö t t.

Higgadtságra inti a jelenlevőket, s az értekezlet berekesztésére szólítja fel az intézőket, miután annak megtartása előre bejelentve nem lett. Kötelességszerűleg jár el, midőn ezt ismétli. Maga részéről a jelölést nem ellenzi — habár tudja, hogy Issekutz levélbeni kijelentése folytán azt el nem fogadja — de megkívánja a hivatalos formák betartását. Ha értekezletet akarnak tartani, úgy azt jelentsék be előre, hogy azon a hatóság képviselőiben ő is megjelenhessen.

A csendörök a beszéd alatt megérkeztek, azonban közbelépésre szükség nem volt, miután a választók I s s e k u t z éltetésével békésen szétozoltak.

A diszebed.

Délben egy óraker tényes ebéd volt a P é c s k a v á r o s á h o z címzett nagyvendéglőben G a á l Jenő dr tiszteletére, melyen a pécskai intelligencián kívül a kirándult szomszédmegyei nagybirtokosok, községi jegyzők és számos választó voltak jelen.

A harmadik fogásnál I s t v á n f f y Béla emelt poharat s rövid beszédben éltette Vásárhelyi Lászlót és Gaál Jenőt, mint a kerület két oszlopos tagját.

G a á l Jenő válaszolva az előbbi szónok szavaira, biztosítja a választókat, hogy ezentul is szemei előtt tartja a kerület érdekeit, s az új képviselővel karöltve, kettőztetett buzgalommal fognak annak érdekeiért sikra szállami.

S á r m e z e y Manó pohárköszöntője után ismét I s t v á n f f y Béla kért szót, s Aradmegye ügybuzgó közigazgatási tisztviselőjét, Szathmáry Gyula alispánt éltette.

S z a t h m á r y Gyula alispán leginkább a székhely intézői iránt érzet tisztelet és ragaszkodásból jött ki a kerületbe. Véleménye szerint minden párt érdeke közös: a haza jó-

létének előmozdítása, az ország felvirágoztatása. Nem bírálhatja a tisztán politikai szempontokat, de azt tudja, hogy Gaál Jenő dr mandátumát oly tisztán adja vissza, mint ahogy átvette, s hogy a kerület érdekei Vásárhelyi László kezében biztosítva vannak. Élteti mindkettőjüket.

B e d r i c h Lajos a szomszéd törvényhatóság egyik kimagasló alakját élteti, ki a közügyek iránt kiváló érdeklődéssel viseltetik. Kívánja, hogy Purgly Lajost még sokáig friss erőben üdvözölhesse.

B o n t s Gyula dr általános derűtség közepette emelte poharát Gaál Jenő kedves nejeire, kihez gyermekkori barátság fűzi.

K e r e s z t e s Gyula dr lendületes beszéde után a társaság oszladozni kezdett, s kocson a vasúthoz hajtatott, honnan külön vonaton robogtak be Aradra. G a á l Jenő dr csak az esti vonattal érkezett városunkba.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Junius 6. —

Szeles. — Hűvös. — Helyenként csapadék.

Tiltakozó román gyűlés.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

A csendes jószáshelyi kerületben is megmozdultak már a fanatikus, tulzó érzelmeket tápláló román pópák, hogy kolle-gaik példáját követve tiltakozó népgyűlést tartsanak a kormány liberális egyházpolitikai programjával szemben.

A gyűlés, mint az alábbi tudósításból olvasható, simán folyt le s nem hozott semmi földrengető határozatot. A hosszuszakállu pópák kidörögtek magukat A p p o n y i szellemében, kivel egy követ fujnak, elhatározták, hogy Ó Felségéhez hódoló táviratot küldenek, megéljenzték a hatóságot, mely nem kergette szét a gyülekezetet, megéljenzték egymást s a népet s aztán áldomást ittak, mely már zárt ajtók megett folyt le.

Akadtt a társaságban egy fiatal pópa, ki-ből — levelezőnk szavai szerint — „a magyar nemzet elleni legnagyobb gyűlölet vi-gyorgott ki.” Ezt a derék uri embert L á z á r Kornélnak hívják. Felhívjuk becses személyiségére az illetékes körök figyelmét, mert az e fajta individuumokat nem árt egy kissé megregulálni.

Tudósításunk különben a következő:

Jószáshely, jun. 4.

A jószáshelyi országgyűlési képviselőválasztó kerületben ma tartotta a román papság a kormány egyházpolitikája ellen tiltakozó közgyűlését. A gyűlés Jószáshelyen, a nagyvendéglő udvarán folyt le. Jelen voltak G u r b á n Konstantin és G r ó z a János esperesek, L u p s a György ker. tanfelügyelő, a vidék összes román papjai, tanítói s a hetivásárra begyűlt románság nagy része. A hatóság képviselőiben P a r a d e y s e r Lajos járási főszolgabíró és M l a d i n Miklós szolgabíró jelentek meg.

A gyűlést G u r b á n Konstantin volt országgyűlési képviselő nyitotta meg s indítványozta, hogy a gyűlés az uralkodóhoz hódoló táviratot intézzen. Ezt elfogadták.

Utána L á z á r Kornél fiatal román lelkes szónokolt. Kárhoztatta a kormány egyházpolitikáját s ellene ösztökélte az összes-reglett népet. Szavaiából a magyar nemzet elleni legnagyobb gyűlölet vigyorgott ki, úgy, hogy P a r a d e y s e r Lajos főszolgabíró kénytelen volt őt figyelmeztetni, hogy a meny nyiben a magyar nemzet ellen izgató beszédének-más irányt nem ad, tőle a szót megvonja.

Azután M a y e r Traján szintén fiatal román pap dikciózott, ugyancsak az egyházpolitika ellen. Ez az ur kitünő szónok, csak az a kár benne, hogy tulzottan fanatikus román.

Erre L u p s a György ker. tanfelügyelő felolvasta a gyűlés jegyzőkönyvét.

T r i p p a Nyisztor gurahonczai fiatal földműves szaválta el ez aktus után a néphez

szóló, jól betanított, de az elfogultság és zavartól neveltségessé vált mondókáját.

Végeztél Gróza János esperes mondott a hazának hűségét fogadó zárbeszédet. Azután éltette Paradeser Lajos főszolgabíró a gyűlést berekesztette.

Az összecsendült nép a gyűlés alatt „szereaszka” és „nuprimim” kiáltásokkal tarkázta minduntalan tele torokból a szpicseket.

A gyűlést áldomás rekesztette be. Hogy ennek milyen színezete volt, azt nem tudom, de tekintve, hogy ekkor már a gyűlés hivatalos oldala véget ért, elképzelem, milyen ne derben folyt le.

H I R E K.

Június 6. Kedd. Róm. kath. naptár: Norbert. — Protestáns naptár: Norbert. — Görög-keleti naptár (május 25.): Sz. Iván. — A nap kől 4 óra 6 perczkor, nyugszik 7 óra 51 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—3 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden, és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

József főherceg Aradon.

Aradváros történetében ünnep számba fog menni a tegnapi nap, midőn József főherceget, az uralkodó ház legmagyarabb tagját üdvözölhette falai között.

Már a kora reggeli órákban zászlódiszt öltött a város. Ugy a középületekről, mint a magánházakról lengő trikolórok jelezték az ünnep közeledtét.

Az arad-csanádi egyesült vasutak megérkezése előtt mintegy félórával kezdtek az átlomás felé robogni a diszes togatok, melyeken a polgári és katonai hatóságok fejei mentek a fenséges vendég fogadására. Kevéssel 7 óra előtt együtt voltak a perronon Fábrián László főispán, Szathmáry Gyula alispán, Matianu János görög kel. román püspök Hamsea Agoston protszyncell, Salacz Gyula polgármester, Sarlot Domokos főkapitány; katonai részről: Janky Lajos és Kalliwo da tábornokok segédtszjeikkel, Wawrecska és Buttykay őrnagyok.

A pályaudvart és környékét egészen megtöltötte az eső dacára is óriási számban megjelent közönség.

Kevéssel hét óra után robogott be a pályaházta a rendes vonat, melyhez a főherceg szalonkocsija is kapcsolva volt. A vonat megérkezésekor a hivatalos személyiségek csoportosultak, s mikor a legmagyarabb főherceg megjelent a koupé ajtajában, a közönség lelkes éljenzésbe tört ki.

A főherceg kíséretében jöttek Surányi ezredes, gróf Sécshenyi főhadnagy kamarás, Mattasovszky százados és Orinoly Péter kir. tanácsos, alispán. Kisjennőtől Szentannáig ekísérték Juhász alezredes, Liebics főhercegi jószágigazgató és Ulrich kisjennői uradalmi inspektor is.

József főherceg tábornagi egyenruhát viselt és igen jó színben volt. Gyors léptekkel közeledett, küldöttség felé és katonásan szalutálva, szíves mosolylyal viszonzta az ovációt. Előbb Janky, azután Kalliwo da tábornokok, majd Buttykay és Wawrecska őrnagyok jelentéseit fogadta: azután Fábrián főispánhoz lépett, ki beszéddel üdvözölte, melyre a főherceg igen szívélyesen válaszolt, örömet fejezve ki a fölött, hogy Aradra jöhetett. Sorra barátságosan kezét szoritott a megjelent urakkal és néhány perczig fasztelen nyájassággal beszélgetett velök. E közben Ormos bemutatta Simay István nyugalmazott iskolafelügyelőt, kihez szintén volt a fenségnek néhány barátságos szava.

A városba vezető uton nagy számban megjelent közönség meg-megújuló éljenzése közben ült a főherceg Fábrián László főispánnal kocsira, s a „Fehér Kereszt” szálló-

dába hajtattott, hol lakosztálya berendezve van. Utközben alig győzte a főherceg a lelkes ovációkat szalutálással viszonzni.

A szálló kapujában a honvédtisztikar volt egybegyűlve, élén Hubert és Zoltán vezérőrnagyokkal. A főherceg a katonás üdvözlés után visszavonult lakosztályába, hol többek tisztelgését fogadta. Este 8 órakor a tisztikarral együtt vacsorált a „Fehér-Kereszt” nagytermében és kevéssel 9 óra után nyugodni tért.

A szemlét József főherceg ma reggel 8 órakor tartja meg a honvéd-gyalogság felett a honvéd-husár laktanya mellett elterülő nagy térségen. A próbagyakorlatok kitünően sikerültek, s kétségtelen, hogy derék honvédeink ma is kitesznek magukért, dacára, hogy az esőben és sárban a marsolás és katonai mozdulatok nehézséggel járnak. Azután a honvédhuzárság fölött tart a főherceg szemlét.

Ha nem áll el a napok óta szakadó eső, valószínű, hogy a csapatok nem vonulnak ki a lucskos, sáros gyakorlótérre, hanem más módot fognak találni a szemle megejtésére.

A főherceg már a délután folyamán az öt órai vonattal elutazik Aradról, s Temesváron át Verseczre, innen pedig — hír szerint — Herkulesfürdőre megy. Pár napi ott időzés után folytatja szemleutját.

Az „Aradi Közlöny”-re előfizethető bármely naptól, egy óra 1 forintjával, vidéken postai széküldéssel 1 frt és 20 krajczárral. A fűrdőidény alatt a kiadóhivatal pontosan megküldi az „Aradi Közlöny”-t az esetben is, ha az előfizető tartózkodási helyét többször változtatja. Levelezőlapon nyilvántartott kívánságra a kiadóhivatal a lapot 8 napon át díjtalanul bárkinek megküldi.

— **Személyi hír.** Gál Jenő miniszteri tanácsos ma reggel a fővárosba utazott.

— **A hivatalos lapból.** A király gróf Degefeld József Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város főispánjának, ezen állásában szerzett érdemei elismerésül, a Szent-István-rend kiskeresztjét díjmentesen adományozta.

— **A pécskai képviselőválasztás.** Arad megye központi választmánya tegnap délelőtt 11 órakor Szathmáry Gyula alispán elnöklete alatt tartott ülésében június hó 15-ére tűzte ki a pécskai országgyűlési képviselőválasztás határnapját. Választási elnök Szathmáry Géza plébános lesz, a ki az első szavazatszedő küldöttségénél is elnököl. A másik szavazatszedő küldöttség elnöke KleéKároly ügyvéd. Választási jegyzők lesznek ifj. Bolyos Mátyás és Barbura Miklós. Helyettes elnökök Missits Manó és Bedrich Lajos, helyettes jegyzők pedig Oláh Arpád és Györffy Jenő. A szavazás a következő sorrendben történik. Szathmáry Géza elnöklete alatt szavaznak M.-Pécska, Kurtics, Mácsa, F.-Nagy-Iratos, Nagy-Varjas, Kis-Varjas, Glogovác és Mikalaka községek választói. KleéKároly elnöklete alatt szavaznak Ó-Pécska, Ó-Bodrog, Zsigmondháza, Szemlak, Német-Pereg és Kis-Pereg községek választói. A választást kitzűző ülésen Szathmáry Géza, Friebéisz Miklós, Issekutz Károly dr, Nemes Zoltán, Bánhidy Antal br, Daniél László, Schvób Aurél, Frits Béla, Pálffy József, Dálnoky Nagy Lajos dr, Baross Ferencz dr, Temesváry Jakab stb. bizottsági tagok vettek részt.

— **Az adókető bizottság f. é. június hó 7-én a borkereskedő, butorkereskedő (raktáros), cselédelhelyező és hordár-intézet, csemege kereskedő, cserepes és osizmadiák III. oszt. kereseti adóját tárgyalja.**

— **A Maros áradása.** A Maros a folytonos esőzés folytán rohamosan árad. A vizállás

tegnap délben 1 méter 51 centiméterre emelkedett.

— **Az új papírpénz.** A valutarendezés természet szerű folyamánként be fogják vonni, mint általában tudva van, a jelenleg forgalomban levő államjegyeket. Először — és pedig már közelebb — az egy forintosok fognak eltűnni a forgalomból, aztán rákerül a sor az öt- és ötvenforintosokra is. Papírpénz azonban lesz aranyvaluta mellett is csakhogy nem az állam fogja azt kibocsátani, hanem a monarchia két államának kormányai-val való megegyezés alapján kizárólag az osztrák-magyar bank. Nem lesz azonban többé egy forintos papírpénz, az új bankjegyek közül a legkisebb is husz, esetleg tizkorona értéket fog reprezentálni. Az új bankjegyhez szükséges speciális papírnem gyártását pár nappal ezelőtt már meg is kezdette az osztrák-magyar bank.

— **Felolvasás a kereskedelmi kamarában.** Willóner Leó, a „Vindobona” incasso-egylet főhivatalnokja ma, kedden d. u. 6 órakor tartja meg általunk már jelzett, érdekesnek ígérkező felolvasását az aradi kereskedelmi és iparkamara helyiségében, melyre újlag figyelmeztetjük az érdeklődőket.

— **Vastag áldás.** Az áprilistól elmaradt áldás most utólag s a gabonafélékre csakugyan a tizenkettedik órában tömegesen megérkezett. A vizenyös Medárd napja még csak csütörtökön lesz, de azt az egyet mégis jól tette a hagyományos szent, hogy az esőt előre küldte. A gazda az eresz alól nézi ilyenkor a csatagos világot s azt mondja magában: „ejnye de szép csunya idő!” Mert szép, ha csunya is. Szél nélkül, lassan borult be az ég szombaton, kivánni sem lehetett szebben. Azután nekieredt 13—14 R. fokos melegben szép csöndesen, de szakadatlanul. Tartva vasárnap egész napon át egy percz szünet nélkül s a hol az esőt a mérőállomásokon milliméter számsra mérik, 55 millimétert is kimértek itt-ott, a mi elég szép vízmennyiség. Pedig ez valóban országos eső. Brasótól Pozsonyig és Tátrafüredtől Fiuméig mindennünnen jelentik az esőt. Hol kisebb vízmennyiség esett, hol több; de tény, hogy az egész magyar korona területére hullott az áldás, hullik még most is s az elkésett gabona is kapott még belőle annyit, hogy kiheverheti a tavaszi satnyaság egy részét. Milliokra megy az az érték, a mit ez által az ország nyert... csak az adóketők meg ne tudják. Nagy baj Aradon sem esett. A magyarvárosiak majálisát elmosta ugyan az eső, de a polgári nőegylet hangversenyének és táncvizsgálmának mit sem ártott, csak a néptüncpélyt halasztotta jobb időre. A járókelők cipőtalpa is meglehetősen elázott a kövezeten és aszfalton felgyült víztömegben, de az mind semmi. Czipészek, szabók, esernyősök, komfortáblisok, fiakkerek, kávések, vendéglősök ugy is örültek neki s a fődolog az, hogy a „buza szaporodott, árpa gyarapodott”. Ha éppen még egy napig tart is, azt sem bánjuk, de azután elég legyen a jóból!

— **József főherceg a cigányokról.** Az „Ethologische Mittheilungen aus Ungaren” című szaklap legközelebb megjelenő két füzeteben József főherceg érdekes cikket közöl „Eszeleetek az Alcsuthon letelepített sátoros cigányokról” cím alatt. A tudós főherceg többek közt elmondja, hogy a cigányok nem félnek a kolerától, mert hitük szerint a kolera fél tőlük. Ez a babonás hitük a következő mesében gyökerezik. Midőn a cigányok sok idővel azelőtt a magas hegyeken lévő őshazájukat elhagyták volna, hogy a nagy világba vándoroljanak, a nagy síkságon, „Urme” (gonosz tündér) a kolera uralkodott, a ki mindenkit megölt, a kinek közelébe fért. Ekkor a cigányok gyors lovaikon menekültek, és egy nagy folyón — a Gangesen — átkeltek; a gonosz Urme, kinek nem volt lova s gyalog futott, a nagy vízben nem tudott messzire eljutni és kénytelen volt vizatérni a nélkül, hogy csak egyetlenegy cigányt megölhetett volna. Azóta a kolera sohasem közeledik a cigányokhoz, mert attól fél, hogy ismét a nagy folyóba csalják. József főherceg sok ilyen érdekes dolgot mond el, a melyek azt mondják, hogy a cigányok roppant módon babonások. Így például, mikor az Alcsuthon letelepített cigányoknak a számukra épített földkunyhókba kellett beköltözködniök, senki sem akart az utolsó kunyhóban lakni. Azt állították, hogy abban éjjel rossz szellemek, a „Ruvánsok” járnak. Ez az eset ismétlődött né-

hányszor. Akkor a cigányok „Phuvustól” — földalatti szellemtől féltek majd pedig a „Nivasitól” — vízi szellemtől féltek. A hegyi tündér, a „Kesályi” ellenben védi a cigányokat.

— **Beszámoló beszéd.** Teleky József gróf, Makó város országgyűlési képviselője, ki huzamosabb ideig beteg volt, betegségéből felgyógyulván, t. hó 16-án délután Makóra érkezik és 18-án délután 4 órakor beszámoló beszédet tart.

— **A két forintos emlékérmek.** A király ezüstmennyegzője alkalmával, 1878-ban történeti emlékérmeket vertek, melyek nagyság és érték tekintetében az ezüst két forintosoknak felelnek meg. Mint bennünket értesítenek, az állami pénztárak és hivatalok ezeket az érmekeket csak az évi júli. 31-ig fogadják el fizetésképpen; ezen az időponton túl nem váltják be azokat.

— **Utóállítás, felülvizsgálat.** Utóállítás volt tegnap reggel a várban s általános felülvizsgálat a vármegyén. Elővezetett a város részéről 1, a megye részéről 13 hadköteles. A megyeiek közül 5 bevált. Megvizsgáltatott és munkaképtelennek találtatott 2 fiokon.

— **Ösztöndíj-pályázat.** Az 1893/94 tanév kezdétől a fiumei m. kir. állami kereskedelmi akadémiánál két 4000 frtos ösztöndíj-átvétel létesítendő. — Ezen ösztöndíjakra a Magyarország területén levő és nyilvánossági joggal bíró gymnasiumoknak, reál-, és polgári iskoláknak a kereskedelmi pályára képzési bármilyen vallásu magyar növendékei tarthatnak igényt, kik ezen középiskolák IV. vagy V. osztályát általános jeles eredménnyel végezték és az erkölcsi magaviseletben jó érdemjegyet nyertek. — Bővebb felvilágosítás nyerhető V ar j a s s y Árpád kir. tanfelügyelőnél.

— **Bács Károly balesete.** Bács Károly, az Aradon járó kitérő színész, ki az öszre ismét hozzánk jön, jelenleg a nagyváradi szinkörben játszik. Sok lévén a szabad ideje, a veloziped-sportnak adta magát egész lelkesedéssel. Szombaton azonban szörnyűségesen megbetegedett. Bács vulkánként forrongó ambíciója és a veloziped-sport iránti nagy lelkesedése. Amint ugyanis végig szeltes az utcát az ördögparipával, egy nagyot saltó mortálézott és olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy balkezének csuklója súlyosan megsérült. A derék színész ezen kis malheur daczára is résztvett a „Lengyel zsidó” előadásában, hanem a felvonások közben felkötve hordta kezét. A coulissák között pedig senki sem mert volna dicsőíteni a veloziped sportot aranyéremmel.

— **Egy város a lumpok ellen.** Mulatságos dolgon nevetnek Gyomán, mint onnét levelezőnk értesít. A világi képmisélet azon okadat, azután pedig csak a lumpok vannak ébren, megtagadta az utcavilágítást. Ezt a határozatot dr. Kiss István a vármegyéhez felelőlegesen, mely aztán európaibb stílusú határozatot hozott, nevezetesen az utcai lámpák szaporítását kimondotta, belátván, hogy oly nagy és népes községnek, mint Gyoma, valóságos satyra az itt-ott lézengő 30 gázfejlesztő lámpa.

— **Megtréfált tanár.** Tegnapra virradóra csunyan megtréfálta V. I. középiskolai tanárt valamelyik haszontalan nebuló. A város különböző pontjairól czégtáblákat szedett le s azokat a tanár kapujára akasztotta, ugedt, hogy két okleveles szülész, egy ügyvéd, egy női szabó, egy cipész és egy csizmadia czége díszelgett a kapun. A kihágási bíró most kutatja a csíny elkövetőjét.

— **A nagylaki új templom.** A nagylaki gör. kel. egyház új templomot épített. Az építést május 31-én kezdték meg. É napon szentelték be és tették le nagy ünnepélyességgel az alapkövet.

— **Örült a halottas kamarában.** Egy örült asszony rémes tetteről ad hirt békési levelezőnk. Buzi Eszter gyógyíthatatlan elmebajos régi lakója az ottani város kórházának. Pénteken apokrifikus felülvizsgálatot követően mutatkozott meg, hogy a halottas kamarába betekintve, legnagyobb rémségére látta, hogy a szerencsétlen a gerendán függ. A lány lábával törte be a halottasház ajtaját és a szobnyájából sodort kővetet, a melyre magát felakasztotta. A leányt évekkel előbb szerelmi bánat kergette örületbe. Azt panasza folyton, hogy a pap nem akarja janaszával összeesketni.

— **Bőriparosok figyelmébe.** A nmélt. m. kir. honvédelmi miniszterium 20,000 pár nyári vászon cipőnek a m. kir. honvédség részére kisiparosok által leendő szállítása iránt ajánlati tárgyalást rendelvén el, miután az ajánlatokat felterjesztési, figyelméztetnek mindazon aradi cipész és csizmadiaiparosok, kik az ipartestületbe kebelezve vannak hogy ajánlataikat az ipartestület titkári hivatalában (d. e. 8-12-ig) legkésőbb e hétfőig megtegyék. Arad, június 5. 1893. Az ipartestület elnöksége.

— **Köszönetnyilvánítás.** Boldogult Roth Lipót ravatalára szánt koszorúk helyett adományozni sziveskedtek: Mittler Izidor dr 10 frtot, Déghy Gyula és neje sz. Roth Janka Orosházáról 5 frtot az izraelita árvaház és Braun Ede és neje 10 frtot az izraelita nőegylet javára, mely nemesszivű adományokért hálás köszönetet fejezi ki az elnökség.

— **Szerencsétlen kivándorlók.** Aradváros tanácsa a következő figyelmeztetést bocsátotta ki: Hivatalos értesítés szerint számos osztrák és magyar alattvaló, kik Braziliába vándoroltak ki, ott mivel sem az igért földterületet nem kapták, sem munkához nem léptek, a legsiralmasabb helyzetben van. Figyelmeztetik tehát mindenki, hogy a kivándorlásra csábító ígéreteknek ne higgyen.

— **Adomány.** Az aradi dalegylet 25 éves jubileuma költségeinek fedezésére utólag Remény F. Károly egyleti dísz-elnök 5 forintot adományozott, melyért hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Pályázatok.** A gyulafehérvári kir. járásbírósnál albirói, a szegedi kir. ügyészségnél alügyész, a sátor-alja-ujhelyi kir. járásbírósnál irnokai, a löcsei magyar kir. állami felsőbb leányiskolánál első szolgai, a soproni kir. törvényszéknél albirói, a veszprémi kir. törvényszéknél albirói, a zombolyai kir. járásbírósnál III. oszt. hivatalozolgai állásra hirdet pályázatot a hivatalos lap.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság földbirtokokra és házakra

15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 és 50 év alatt törlesztendő

amortisationalis kölcsönöket ad, vagy fönnálló kölcsönöket konvertál a legmértányosabb feltételek mellett. Mindennemű felvilágosítás az intézeti helyiségben (Arad, Fő-ut, aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában) nyerhető.

417 7-50

Az igazgatóság.

H y m e n.

Bethlen Miklós gróf törökbecsi járási főszolgabíró, a délvideki társadalom ezen előkelő rokonszenves tagja eljegyezte Csernovics Margit kisasszonyt, néhai Csernovics Péter volt temesi gróf és ismert délvideki nábob unokáját.

Steiner Ferencz aradi nagykereskedő, az aradi ifjuság egyik kedvelt tagja e hó 6-án este 6 órakor esküszik örök hűséget a minoriták templomában özv. Haberger Györgyné kedves és bájos leányának, Mariska kisasszonynak.

Leichter Lipót aradi borkereskedő t. hó 18-án d. u. 4. órakor esküszik örök hűséget Fibisen Amíg Józsan szép és kedves leányának, Ida kisasszonynak.

Egyletek, Társulatok.

(*) Az aradi kereskedő ifjak közművelődési körének vigalmi bizottsága ma este fél 9 órakor gyűlést tart, melyre a bizottsági tagok okvetlenül megjelenésre ezennel tisztelettel meghívotnak. — Az elnökség.

Mulatságok.

Június 18. A „Kölcsögy-dalkör” hangversenye és táncmulatsága a városligeti vígadóban.

A nőegylet estélye.

— Hangverseny és bál. —

Az aradi polgári jótékony nőegylet sánapra tervezett népünnepélyét és katonai hangversenyt teljes elnöpséggel a fölös számú csöppekben aláhulló eső. Általános volt a né-

zet — már a rendezőség is kibékült vele — hogy a hangversenyyel egybekötött táncvigalom óriási fiakkal fog végződni.

Meglepő és derűre hangoló volt azonban a kellemes csalódás, mely abból állott, hogy a tataras szakadó eső daczára is zsufolásig megtelt elegans bál közönséggel.

Nyomban tisztában volt a „minden körülmények között” megtartott táncvigalom minden résztvevője, hogy olyan gyalázatos időben és anny közönséget toborzani csak Arad jótékony nőegyletének védasszonyai és bájos tagjai tudnak.

A midőn a várt fiaskó helyett az estély fényes erkölcsi és anyagi sikerét konstatáljuk, a legmelegebb elismerés hangján kell megemlékeznünk a nőegylet fáradhatatlan védasszonyairól, a Bodányi Ödön elnöklete alatt működött rendezőségéről és Kovács Vincze érdemeiről.

Részletes tudósításunk a következő:

Délután 2 órakor már kivonult a szakadó zápor daczára is vagy hatvan apró nebuló a városligetbe s kitartotta a várakozást a katonazeneré és a népünnepélyre seregülő közönségre egész késő estig. Mikor a ligetben az első mécsvilág felgyulladt, csak akkor hitték el a népünnepnek ez apró vállalkozó szellemei, hogy csakugyan hiába várakoztak.

Kevéssel este 8 óra után már egészen megtelt a városligeti vígadó terme diszes közönséggel s megkezdődött a minden egyes számában kitünően sikerült hangverseny, melynek különös érdekességet kölcsönözött Deister Jakowlewna Olga k. orosz zongora-művész nő szives közreműködése.

A választékos műsort Deister Jakowlewna Olga k. a. vezette be Chopin 2-ik számú balladájával és Schuman-Alomképeivel. A művésznő bálmulatos zenei technikája önálló invenczióval, mely értelemmel és értelemmel egyesül. Vissza tudja adni a ballada komor színezetét, ki tudja fejezni a nyelvezet szépségeit. Különös bravurral játszotta Schumant. Itt a szláv vér mellett a modern franczia zenei műveltség jutott érvényre. A közönség lelkesen tapsolt. Az extazis, melybe a művésznő kitűnő zongorajátéka a közönséget hozta, tovább közzeműködésén Liszt 2-ik számú Polonaise-énél és Brahms magyar tánczainál érte el tetőpontját ugyanannyira, hogy zeneileg is művelt közönségünk felrugott tapsvihara nem akart szünni. Nőegyletünk igazán elismerést érdemel, mivel az első rangú művésznőt közönségünk előtt felleptette. Határozott reményeket fűzünk a művésznő tervezett hangversenykötötjé elé, mely Európaszerte fényes diadalut lesz.

A második szám Mendelssohn három népdalának kettős éneknégyese volt, melyet Antalfy Boriska, Deutsch Elza, Péterffy Sárika, Vass Ida, Heller Mór, Néményi Lajos, Schweiger Adolf és Vizer Dezső, a mi ismert széphangu műkedvelőink a közönség általános tetszésétől kísérve adták elő.

Gyulai Pál „Ejjeli látogatás” című melodramája volt a műsor következő száma. Kertai Ilma hangulatos szavalata, melyhez Roberts Margit ügyes zongorakísérete járult, nagyhatású volt s a közönség jelentékeny részének közönséget csalt a szemébe.

Az érdekes és kitünően sikerült hangversenyt Földes Lujzikának, Budics Adám e legszebb reményekre jogosító tanítványának meglepően ügyes hegedűjátéka rekesztette be. Gounod K. koncertbrándját játszotta le „Faust”-ból Haag Mariska kiválóan precíz zongorakísérete mellett.

A közönség minden egyes piecet megtapsolt, a mire a közreműködők mindenike bőségesen reaszolgált.

Hangverseny után megszólalt a cigány nyirettyűje s Nagy Józsi cigányprímás Deister Jakowlewna Olga elé lépett s művésznővel együtt fejezte ki elismerését a művésznő előtt.

Tréfásan szól oda Bodányi a cigányoknak, hogy kollega előtt hajlong, mert a kisasszony is kotta nélkül játszik, mire a primás komolyan s fontoskodva vág vissza:

— Igen! Tudom!

Megindult a táncz. A párok gyorsan siklottak tova a teremben. A megnyitó keringőtán következett a csárdás, melyet az orosz művésznő is megpróbált. Kezdetben nehezen

ment a taktus, de később aztán járta amugy magyarosan, derekasan.

Sok mindent tudnánk még elmondani a pompás sikerü esetéről, de álljon itt minden beszéd helyett a jelenvolt hölgyek névsora.

L e á n y o k: Fábrián Ella, Salacz Erzsike, Deister Jakowlewna Olga, Antalfy Boriska, Boros Rózsika, Avarffy Sarolta, Baross Boriska, Vásárhelyi Juliska, Treszka Mariska, Vass Ida, Bodroghy Lenke, Földes Margit, Földes Lujza, Barkó Irma, Csik Irén, Péterffy Sárka, Domonkos Janka, Haag Mariska, Dániel nővérek, Deutsch Elza, Hohnheiser nővérek, Fischl Jozefin, Heisler Sarolta, Hász Mariska, Kertai nővérek, Návay Vilma, Károssy nővérek, Meixner Valéria, Eöry Eszter, Kristyóry Mariska, Laubner Irén, Morocza Mariska, Purgly Ilonka, Purczel Gizella br, Simay nővérek (Kovács háza), Rónay nővérek, Robitsek Margit, Verbos Emilia, Schäffer Margit, Szondy Ilonka, Spitzer nővérek, Sveiger Adél, Szabó Mariska, Werzár Lotti, stb.

A s s z o n y o k: Fábrián Lászlóné, Boros Beniné, Gaál Jenőné, özv. Purgly Jánosné, Hász Sándorné, Antalfy Endréné, Purczel Béláné br., Avarffy Imréné, Enyeter Ferenczné, Borsos Józsefné, Jakabffy Zoltánné, Müller Károlyné, Virágh Lajosné, Adler Lipótné, Barkó Ferenczné, Domonkos Lajosné, Csik Jánosné, Deutsch Arminné, Simay Edéné, Návay Gézáné, itj. Purgly Jánosné, Földes Kelemenné, Halmay Andorné, Koritsánszky Berta, Hudecz Ferenczné, Keresztes Gyuláné, Réthy Viktorné, Kertai Edéné, Sallay Béláné, Kotz Józsefné, Reicher Károlyné, Kristyóry Jánosné, Péterffy Antainé, Robitsek Agostonná, Vörös Vidorné, Verzár Gyuláné, Robitsek Sámuelné, Vass Mátyásné, Tagányi Istvánné, Szabó Jézsefné, Varga Jánosné, Meixner Károlyné, Laubner Józsefné, özv. Barossné, Hohnheiser Adolfné, Károssyné, Verbos Adámné, stb.

A hangversenyen városunk számos előkelősége, köztük Fábrián László főispán, Salacz Gyula polgármester, Bfros Beni, Gaál Jenő dr. ministeri tanácsos, Szathmáry Gyula alispán, Purgly János orsz. képviselő, Vásárhelyi László, stb.

Törvénytörés.

— § Itélet hirdetés a Tüzes-ügyben. Az aradi kir. törvénytörés büntető tanácsa Zubor Gyula elnöklete alatt csütörtökön tartandó ülésében hirdeti ki a gyoroki gyermekgyilkos előtt a kuria ítéletét. Erdekesek tartjuk, hogy a kuria teljesen a védelem álláspontjára helyezkedett s Tüzes Bélát nem gyilkossággért, hanem emberölésért ítélte el. A büntetést 14 évi fegyházra azért emelte fel, mert Tüzes büntetlen elcélletét nem vette enyhítő körülményül a gyermekével szemben elkövetett büntény mérlegelésénél.

Sport.

+ Díjlövészet. Az aradi lövészegylet által 1893. évi június hó 4-én tartott rendes verseny-díjlövészet eredményéről. A mély lövésekre kitűzött díjakat nyerte: az elsőt Kotz Károly, a 2-at Domonkos Lajos 4-es lövéssel. A körlovészeti táblán kitűzött díjakat nyerte: az 1-sőt Magyar Ferencz, a 2-at Domonkos Lajos, a 3-at Heinz Gábor, a 4-et Kotz Károly.

A czéltáblán találókat löttek:

	Szeg	4-es	3-as	2-ös	1-es
Kotz Károly	—	1	6	9	5
Domonkos Lajos	—	1	9	11	4
Magyar Ferencz	—	—	7	12	7
Heinz Gábor	—	—	5	7	6
Weisz Dávid	—	—	4	6	7

Táviratok.

Wekerle utazik.

Budapest, június 5. (Saját tud. táv.) Wekerle holnapután két napra Budapestre visszatér. A hét végén ismét Bécsbe megy a valutarendezés érdekében Steinhall értekezni.

Bauer ellen.

Budapest, június 5. (Saját tud. táv.) Szabadelvű körökben némi ellenséges indulatról beszélnek Bauer közös hadügyérrel szemben. Egynehányan még a képviselők közül is elégedetlenek. Bauernek legutóbb kifejtett politikája, különösen a katonai akadémia ügyében elfoglalt álláspontja miatt. A hirt — bár megbízható helyről vesszük — csak fenntartással közöljük.

Gyanúsított sikkasztó.

Budapest, június 5. (Saját tud. táv.) A budapesti kereskedelmi banknál történt sikkasztással Fried Sándor, esztergomi bankhivatalnokot gyanúsítják. Fried 12,000 frtért vett értékpapírokat, s ez költötte fel a gyanút, s bár erősen tagad, fogva tartják.

Két császár Magyarországon.

Budapest, június 5. (Saját tud. távirata.) Ismételten kolportálják azt a hirt, mintha Miklós orosz nagyherceg Vilmos császárral együtt őszszel Magyarországra jönne a hadgyakorlatokra.

Schlauch bibornok.

Róma, június 5. (Saját tud. távirata.) A június 12-én tartandó titkos konzisztóriumban a pápa öt egyházfőnek ad bibort. Ezek között van Schlauch Lőrincz is.

Közgazdaság.

Budapesti gabnaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 4.

Az üzlet irányzat buzában a most lefolyt héten meglehetősen szilárd volt, mert bár az ország majdnem minden vidékéről jelentettek esőzéseket, a délvidéken mégis kevés volt a csapadék s különösen a Bánságból és Torontálból nagy a panasz, hogy a vetések rosszul állanak. A malmok e hétről igen keveset vásároltak és a behozatal sem volt jelentékeny. Az effektív buza ára a hét folyamán 5 krral ingadozott, míg végre a hét vége felé lanyhább irányzat mellett 5 krajczárral olcsóbban jegyzik, mint 8 nap előtt. A határ-időzletben is erős ingadozás volt. Buza őszre 8.42 frtről emelkedett 8.64 frtra, zárul gyöngében 8.45 frton, buza júniusra 8.15 frtről 8.40 frtra emelkedett. Zárul 8.22 frton.

Rozs 98 krral olcsóbbodott. A hét elején 7.25—7 frton kelt helyben, utóbb 6.90 frton jegyezték. Vidéken 6.60—6.55 frton adatott el. Rozs őszre 7.45—7.55 frton, előbb 7.60—7.70 forintot jegyeztetett.

Arpa 40—45 krral olcsóbbodott; takarmányarpa a hét elején 6.30—6.10 frton adatott el, utóbb 5.90 frton jegyeztetett.

Zab ára 5 krral gyengült; a hét elején 7.40 frtig fizették, utóbb 7.15 frton kelt. Zab őszre 6.19 frtről 6.43 frtra emelkedett, zárul 6.26 frton.

Tengeri a hét folyamán 15 krral emelkedett, utóbb azonban 2 krral gyengült; helyben a hét elején 5.20—5.35 frtig fizették. Tengeri júniusra 5.07 forintról 5.28 frtra emelkedett, zárul 5.07 frton, tengeri jul—aug. 5.28 frtről 5.40 frtra emelkedett, zárul 5.17 frton.

Repce szilárd; káposztarepce aug.—szept. 14.80 frtről 15.45 frtra emelkedett.

Gazdasági tudósítások.

— Saját levelezőinktől. —

Kurtics, jun. 3.

Az időjárás kedvező, vetéseink gyarapodnak. A buza és rozs 6—6, árpa 5, zab 6 mm-át iger kat. holdankint. A buza már kalászat hánnya. A rozs utóbbi időben sokat javult. Az árpa alacsony, elmaradt. Zab jól áll. A repce hüvelye fejlődik, csak nagyon satnya és ritka. A tengerit itt-ott kiszántják, mert hibásan kelt. A kikelt lent elpusztította a bolha. A kender igen jól áll. A dohányt most ültetik. A ko-

rábban ültetett dohányt már kapálják. A luczerna és here első termése silány volt.

Talpas, jun. 4.

Buza a kedvező időben szépen növekedik, bokrosodásnak indult. Rozs ritka maradt, kalászat már kihozta. Arpa még szintelen; megrikult, kevésbé jó. Zab sem jó itt-ott a Lema melanopa is pusztít benne. Kukoriczát kapálni kezdtek, a krumplit már töltögetik, répát is már másodízben kapálják; általában valamennyi kapásféle felszedte magát, kielégítő. Takarmány kevés lesz, a rétek el vannak maradva.

— Uj jegyzés. A budapesti tőzsde-tanács ezennel közhírré teszi, hogy az aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság által 100, 500, 1000 és 5000 frt czimletekben kibocsátott 40 év alatt névértékben kisorsolandó és évi június 1-étől és december 1-én 5 százalékkal fizetendő kamat-szelvényekkel ellátott zálogleveleinek hivatalos árjegyzését a mai naptól fogva elrendelte.

— Sok az eső. A szőlősgazdák már megalkottak az áldást, melynek bősége átok reájuk nézve. Most volna ideje ugyanis a hó 15-éig a zöldajtásnak, melyet a folytonos esőzés nagyban hátráltat s ha továbbra is állandó marad, egy évre veti vissza a zöldajtást.

— A munkásbérek Aradmegyében. A „földművelési értesítő” közli az 1892-ik évi munkabérvizonyokat s Arad vármegyét illetőleg cikkében a következőket mondja:

Aradmegye területén az aratási szakmámmunkát különböző részért és különféle árak mellett végezték; a 14—15 részből, minden járulék nélkül, konventióval pedig 12—13 részből illetőleg a 12-ik részét az őszit, és a 11-ikért a tavaszt és járulékképen holdanként 7 liter búzát és 1 liter pálinkát kaptak a munkások. 1100 □-öles hold őszi természt 3.30 frtért — ezen szakmámban az élelem értéke is bennfoglaltatik — továbbá 3.50—4.50 frt pénz és konventióval, de nélkül is arattak holdját a termésnek; ismét máshol (1200 □-öles hold) őszit 3 frtért, tavaszt 2.50 frtért arattak. Voltak, a kik 1100 □-öles hold termés letakarításáért 35 liter gabonát, 1 kenyert és 1 liter pálinkát kaptak aratórész gyanánt fejkenként. Havi szakmányosok 12—15 frt és teljes ellátás vagy ellátás fejében havonként 120 liter kétszerest kaptak. Cséplés 2.5—3 százalék, helyenkint konventióval. Repczét m. holdankint 2—2.50 frtért kaszálták. Tengerit harmadrészből munkálták, tengeri letörése és kóro levágásáért némi pálinka adása mellett holdankint 2.50—5 frt fiztetett, avagy ezen munkát a 12-ed részért teljesítették. Czukorrépa kiszedés és tisztításáért holdankint 4.75—10 frtot fizettek. Rét letakarítást egy harmadrészből végezték, pénzes szakmányosok holdját 1.60 frt és pálinkáért kaszálták. A réti fű betakarításáért holdankint (1100—1200 □-öl) 1.60—2.30 frt jár. Ugyanezen munkáért egyes uradalmaknál 3 frtot és ellátást fizettek. Büköny holdját (1100—1200 □-öl) 2.25—3 frtért kaszálták, lóheret, luczernát holdankint 60 kr és pálinkáért is lekaszáltak. Egy kat. hold szőlő egyszeri kapálását 12 frtért, szőlőiskolázást 1 fél láb mélyre 1000 drbonként 60 krért végezték. Dohányt munkálók havi 14 frt bért és ellátást kaptak. Rigolirozás 65 cmter mélyre □-ölenként 8—20 kr, árkolás folyó ölenként 3—4' mélyre 8 kr-ával fiztetett.

— Vásár Makón. A makói szentiványi országos nyári vásár f. hó 17-én és 18-án tartatik meg, és pedig az állatvásár 17-én, a kirakodó vásár 18-án.

Szeszüzlet.

— Junius 5. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 55.50, kicsinyben 56.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Szerkesztői üzenetek.

M. G. (Makó.) Köszönjük, felhasználjuk, ámbar jobb szeretünk volna valami prózai dolgozatot.

K. (Pankota.) Vasárnap számunkban olvashatta. A rendelet a nyári hónapokra szól, s az ellene való vétés törvénybe ütközik.

Jószáshely. Helyes! Mint láthatja, felhasználtuk.

Sz. P. (Budapest.) Magánlevelet irtunk.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Hirdetmény.

Keletnémet-magyar vasuti kötelék.

Folyó évi június 15-én a fentnevezett köteleki díjszabás II. része, I. füzetéhez a XI. pótlék lép életbe, mely

I. az előszó és külön határozmányok megváltoztatását,

II. az 1. és 2. sz. kivételes díjszabások alkalmazására vonatkozó határozmányok megváltoztatását,

III. Breslau Mark-Bahnhof állomásnak a díjszabásba való felvételét,

IV. a 22. és 34. sz. kivételes díjszabások kiegészítését illetve Eperjes állomásnak a 22. sz. kivételes díjszabásba való felvételét.

V. Bellus állomásnak a 23. sz. kiv. díjszabásba való felvételét,

VI. a kőbányai állomásoknak és Temesvár-Gyár város állomásoknak a 25. sz. kiv. díjszabásba való felvételét,

VII. új 41. sz. kivételes díjszabást (vaj-szállításra)

VIII. Sosuovice helyben és átmenet állomás díjtételeinek érvényen kívül helyezését,

IX. Állomási név-változtatást,

X. a kilométermutató kiegészítését tartalmazza.

Ezen díjszabási pótlék a részes vasutigazgatóságoknál 0.30 marka = 18 krért megszerelhető.

Budapest, 1893. május hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a többi részes vasutak nevében is.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma
Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az öt világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Häger javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszer. — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje. Bármely fogfájást azonnali megszűntet. 1 üveg 35 kr
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szepők, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szer fölülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincéjéből. Ára 1 üvegnek 3 és 5 frt.

Ménesi aszúbor. Egy 35 centli. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor. 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin és vasoxydtartalommal. Egy 30 centli. üveg 1 frt.

Pepsinbor. 4.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Füst és szag nélkül, vörösfehér és sárga színben. Egy ki 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertyafénynyel. Hat percig égő, 1 drb 60 kr. 12 percig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag 1/4 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle eredetű rheumás és csusos fájdalmak ellen igen hatékony és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Minden gyógyszer — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek. Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálatra megbízásunk elfogadtnak és lelkiismeretesen teljesítjük.

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak múlt évi márczius hó 5-én 14837. sz. a. kiadott és a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó körrendelete értelmében ez idén is közudomásra juttatom, hogy június hó 1-től augusztus 1-ig eső vasárnapokon az alább elősorolt ipari munkák és kereskedelmi üzletek csak d. e. 10 óráig gyakorolhatók u. m.:

1. a gépipárnál a sürgős és halaszthatatlan javítási munkák;
2. a kis ipárnál a sürgősen rendeltjavítási munkák;
3. a pékipárnál az áru elkészítése és szállítása;
4. a mészáros, hentes, és kolbászkészítő ipárnál az elkészítés, elárúsítás és szállítás;
5. Bank és váltóüzletek;
6. Boltok: minden kereskedelmi, elárúsító és szolgálat közvetítő üzletek;
7. Borkereskedések;
8. Cselédszerző üzletek;
9. Elárúsító üzletek;
10. Fehéritési ipárnál;
11. Fűszer, rövidáru, divat és egyéb kereskedések;
12. Vad kereskedések;
13. Baromfi kereskedések és minden más hasonló ipari és kereskedelmi üzletekben az elárúsítás és házhöz szállítás;
14. Szatócés üzletek;
15. Kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazottak irodabeli munkája.

Miről az érdekelteket azon hozzáadással értesítem a jelen hirdetmény útján, hogy mindazok ellen, kik az elősorolt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891. évi XIII. t. cz. 6. §-a értelmében fog a büntető eljárás folyamatba tétetni.

Kelt Aradon, 1893. évi május hó 29-én, a város rendőrkapitányi hivatala.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

Szapáryliget község előjáróitól.

425 | 893.

444. 3-3.

Pályázati hirdetmény.

Alolított községi előjárósága részéről közhírré tétetik miszerint a községi szülészni állás választás útján betöltésre újabb határ idejeül **f. é. június hó 12. napjára d. e. 9 órájára** Szapáryliget község házában tüzetik ki. Javadalmazás:

1. A községi pénztárból 40 frt, mely utólagos évnegyedes részletekben fog kifizettetni.
2. A teljesen szegények kivételével, kiket ingyen köteles kezelni, szülési esetenként a fél által fizetendő 1 frtnyi díjból áll.

Az ezen szülészni állást elnyerni ohajtó pályázók pályázati kérvényüket a szülészni képesítő okmányon kívül, eddigi szolgálatukat a magyar és német nyelv tudást igazoló bizonyítványukkal felszerelve nyujtsák be.

Szapáryliget 1893. évi Május hó 29-én.

Kuze György
jegyző.

Farkas Mátyás
bíró.

Szapáryliget község előjáróitól.

175—893.

445. 3-3.

Arlejtési hirdetmény.

Alolított községi előjárósága részéről közhírré tétetik, miszerint a megye törvényhatóságának 393 | 892-ik számú határozatával engedélyezett községi iskola felépítésére, mely költségvetésileg 5944 frt 54 krban megállapított **f. é. június hó 10. napján d. e. 9 órakor** Szapáryliget község házában arlejtés fog tartatni.

Pályázni szándékozók a feltételeket, építkezési tervezeteket és költségvetést az ideig is a jegyzői irodában megtekinthetik. A pályázók kötelesek 10 százalékot készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban óvadékul letenni. Szapáryliget, 1893. május 29-én.

Kuze György,
jegyző.

Farkas Mátyás,
bíró.

435/1893. gazd. sz.

3-3

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

1. a sarló-utca rostált kavicscsal való ellátásának 345 frt.
2. a választó utca megkavicsolásának 325 forint.
3. a Nagy Sándor-utca megkavicsolásának 75 frt.
4. a Bodrogi-ut megkavicsolásának 139 frt 20 kr.
5. a pécskai-ut megkavicsolásának 720 frt.
6. a kasza-utca rostált kavicscsal való ellátásának 486 frt kikialtási-ár mellett való elvál-

lalása iránt folyó évi június hó 12-én d. e. 10 órakor arlejtést tart.

Bánompénzül letendő a kikialtási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az arlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli arlejtés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az arlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az arlejtési feltételek a gazdasági tanácsnoknál az arlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi május hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

2529—893.

418. 1-3.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. Belügyminiszter urnak 1892. évi február 4-én 93300—91 és 1893. évi január hó 24-én 6136 sz. a. körrendeletei nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a katonai háromszögelési jelek vagy gulák, továbbá az alap, vagy szintezési oszlopok és szintezési magassági jegyek, nemkülönben az 1891. évi XII. t. cz. 4. §-a alapján a kataszteri földmérés czéljából létesített oszlopok és egyéb jelzők megrongálása vagy megkárosítása, azon minőségére való tekintet nélkül, a kapitányi hivatalnak azonnal tudomására hozandók és a kapitányi hivatal által jövőre re egyenesen és kizárólag a m. kir. háromszögméreti számító hivatalnak (Budapesten I. kerület vár, Verbóczy utca 7. sz.) lesznek bejelentendők.

Mindazok, kik a fentebb jelzett katonaság háromszögelési, vagy a polgári hatóság kataszteri jelzőit vagy megrongálják, vagy eltávolítják s más helyre helyezik, vagy elhordják és megsemmisítik, kihágást követnek el, s azért az illetékes bíróság által szigoruan fognak büntettetni.

Arad, 1893. évi május hó 26-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

9138—893.

3-8

Hirdetmény.

Az ipari, kereskedelmi vagy bárminemű haszonhajtó foglalkozásból eredő kereset 1893. 1895. évekre való megadóztatására vonatkozólag szerkesztett III. oszt. kereseti adó kivetési javaslatok azzal tétetnek f. hó 23-án kezdődő 8 napi közszemlére a városi adóügyi osztály 2. számú helyiségében, hogy azokat mindenki betekinthevén, bármely javaslat elleni kifogásait a 8 nap leteltével összeülendő adókivető bizottság előtt előszóval megtehesse.

A foglalkozási A. B. C. rendben eszközöndő adókivetés megkezdésének napja, valamint a naponként tárgyalás alá eső adótárgyak sorrendje szokottan hírlap útján és a városi ház hirdető tábláján fog közzététetni.

Arad, 1893. május 23.

A városi tanács.

6477.

419. 1-3.

Hirdetmény.

A vágóhídi igazgató urnak ez értelemben tett javaslata, valamint az iparosok meghallgatása alapján, a melegebb idő beálltára való tekintettel elrendelem, hogy a közbiztonság f. évi június hó 1-től kezdve köz- és ünnep nap délután 2-7 óráig minden nemű állat, mig ezen napokon reggel 5-8 óráig csakis bárány és rürgős esetekben gyenge bornyu vágható. Vasárnap és Szent István napján az 1891 évi XIII. t. cz. alapján minden állat vágására a közbiztonság csak reggel 5-10 óráig, illetőleg június és július hónapokban 5-10 óráig vehető igénybe.

Vasár- és ünnepnapokon a tömeges bárány vágás szempontjából felhatalmazom a vágóhídi igazgató urat, miszerint a vágást akként rendezze be, hogy az iparosok a szükséges bárányokat levágva legkésőbb reggel 7 órára a piacra kiszállithassák.

Arad, 1893. évi május hó 26.

Sarlot Domonkos,
főkapitány.

SCHLICK - FELE VASONTÖDE ÉS GÉPGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

254. 10-18.

Gyár és irodák: VI. Kerület, külső váci-ut

Városi iroda és raktár: Podmaniczky-utca 14. | Fiók-raktár: Kerepesi-ut 77.

Gőz- és járgánycséplő-készületek,

számos első díjakkal kitüntetett

szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekék,

mélyítő- és egytetemes acél-ekék,

eredeti SCHLICK és VIDATS-féle

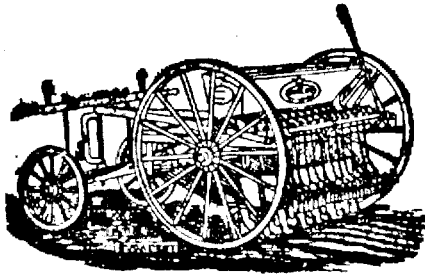
egyvasu ekék, talajmivelő eszközök,

valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS” sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók, örlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéveköto és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

6959-1893.

Hirdetés.

A nagymélt. földmivelésügyi m. kir. min. ur 19746 | 893 sz. a. rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a német birodalmi kormány részéről az Ausztriából és Magyarországból Németországba szállítandó állati nyors termények után ez idő szerint származási bizonyítványok nem követeltetnek. Arad 1893 ápril 22.

A városi tanács.

ad: 543./1893 sz.

446. 3-3

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. Min. urnak folyó évi május 12-én kelt 22987/V. 15 sz. rendelete alapján a Maros medertisztítási munkákhoz beszerzendő 4 darab egyenkint 60 öl hosszú, 2 hüvelyk vastag emelő kötél, 1 drb 60 öl hosszú, 1 hüvelyk vastag csiga kötél, 4 drb egyenkint 15 öl hosszú, 1 hüvelyk vastag foglalo kötél, 1 drb 100 öl hosszú 1/2 hüvelyk vastag hajóvontató kötél, és 2 drb 75 öl hosszú 1/4 hüvelyk vastag csolnakvontató kötél szállításának biztosítása céljából folyó évi június hó 26-án az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében (Arad, Tökölly-tér 5/a sz.) ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A szállítási feltételek, valamint a köendő szerződés tervezete nevezett folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Vállalkozó ajánlatában kijelenteni tartozik, hogy a szerződési tervezetet, az általános és részletes feltételeket olvasta, megértette és változatlanul elfogadja; köteles továbbá ajánlatában az egységárakat, melyek mellett a kötelek készítését és szállítását az előirt méretek szerint elvállalni hajlandó, számokkal és betűkkel világosan és érthetően kiírni.

Vállalkozó továbbá ajánlatában határozottan kijelenteni tartozik azt is, hogy saját műhelyében fogja-e a köteleket készíteni, vagy pedig máshonnan szerzi be azokat.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok, melyekhez a vállalati összeg 50%-ának megfelelő bánatpénznek az aradi m. kir. adóhivatalnál törént letétét igazoló pénztári nyugta csatolandó, öt pecséttel lezárt borítékban folyó évi június hó 26-ik napjának d. e. 8 1/2 órájáig, nevezett folyammérnöki hivatalhoz nyújtandók be, a szállítási szándékolt kötelek mintájával együtt.

Bánatpénzül sem készpénz, sem értékpapírok a versenytárgyalásnál el nem fogadtnak, szintegy táviratilag küldött vagy oly ajánlatok, melyek a jelen hirdetményben megszabott határidő után érkeznek be, figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok a kitűzött határnapon délelőtt 8 1/2 órakor a folyammérnöki hivatal helyiségében hivatalosan fognak felbontatni, mely felbontásnál ajánlattevők is jelen lehetnek.

A versenytárgyalás után a legelőnyösebb ajánlattevővel szerződés kötötik, mely szerződés a beérkezett ajánlatokkal együtt határozathozatal végett a nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. Miniszter urhoz terjesztetik fel.

Arad, 1893. évi június 2-án.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Nyomatja és kiadja az „Aradi nyomdatársaság” könyvnyomdájá

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a szél-utczától a városházig terjedő védőtöltésnek 1894. január 1-től számítandó 3 évre kaszálól leendő bérbeadása iránt folyó évi június hó 10-én délelőtt 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár 61 frt 05 kr. évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1893. évi május hó 29-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

1067 | 893. pm.

380 1-3.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségénél egy 960 frt, fokozatos előléptetés esetén egy 780 frt évi fizetéssel kapcsolatos adóügyi számtisztai állás választás utján betöltendő lévén, azokat akik ezen állásokra pályázni óhajtanak s az 1883. évi I. t.-cz. 19. §-ban megjelölt minősítéssel bírnak és az adó kezelésben való jártasságukat igazolni képesek, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám 1893. évi június hó 13-ig benyújtsák.

Arad, 1893. május 12.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

Nagy-Pél község előjárótól.

405 | 1893.

458 1-3

Pályázati hirdetmény.

A két ízben kitűzött határidőben pályázók hiányában a választás meg nem tartván, újból közhírré tétetik, hogy a nagy-péli községi szülész-női állás, -- mely a községi pénztárból 80 frt évnegyedest utólagos részletekben fizetendő készpénz és a teljesen szegények kivételével, kiket ingyen köteles kezelni, esetenként a fél által fizetendő 1 frtnyi díjól álló javadalmazással van egybekötve -- 1893. évi június hó 20-án d. e. 10 órakor Nagy-Pél község tanácsstermében tartandó választás utján be fog történni.

Miről pályázni óhajtok oly felhívással értesítetnek, hogy képesítési oklevéllel és előnyükre szolgáló eddigi gyakorlatukat igazoló ugy erkölcsi bizonyítvánnyal ellátva a választáson személyesen megjelenni tartoznak.

Nagy-Pélen, 1893. június hó 2-án.

Serb Geraszim, Paul Tripon,
jegyző. bíró.

447-1893 gazd. sz.

437 1-3

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a templom-utczai fiúiskolaépület folyosóinak beüvegezésével kapcsolatos munkálatoknak elvállalása iránt folyó évi június hó 12-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár 3000 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1893. évi május 29-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

LUSER J.-féle tourista-tapas

biztosan és gyorsan ható szer tyukszem, szemölcsés és a talp. valamint sarok bőrkeményedést. továbbá mindenféle bőrelsárosodás ellen. A használatot jótállás vállalattik.

A számos elismert irat székülési raktárban: Schwenk L. gysz. Meidling-Bécs megtekinthető.

Csak akkor valódi, ha minden tapasz a mellettes védjeggyel és aláírással el van látva, azért is erre ügyelni kell a az értéktelen utánzatok visszautasítandók. Gyógyszertárakban vásárlandók.

Kapható: Török József budapesti gyógyszerész külön-gességi főraktárának aradi fiókjában:

RINGLAJOS

„Angyalhoz” címzett gyógyszerárában Aradon, 8 11-12 Asztalos Sándor-utca 1. szám.

6907. kb.

1-3

Hirdetmény.

Mikalaka község előjáróságának 807 | 893. sz. [alatt ide intézett átirata szerint a községben a sertés állományban a „sertésorbánec” kór járványszerűleg lépett fel.

Ezen kórnak Aradra leendő behozatala meggátálása szempontjából a 40000 | 888. sz. a. kiadott magas rendelet 278. §-a a) pontja alapján nevezett községből vagy községen keresztül hajtott sertésnek és szálas takarmánynak Aradra való behozatala megtiltatik.

Miről a közönséget alkalmazkodás végett értesitem. Arad, 1893. május 31.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

448-893. gazd. sz.

438 1-3

Arlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a honvédség lőszereinek elhelyezésére szolgáló külön raktárepületnek felépítése iránt folyó évi június hó 12-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár 883 frt 11 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1893. évi május hó 29-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.